

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi

(COM(2010) 490 konč.)

(2011/C 84/09)

Samostojni poročevalec: **g. NARRO**

Evropski parlament in Svet sta 23. septembra 2010 oz. 7. oktobra 2010 sklenila, da Evropski ekonomsko-socialni svet v skladu s členom 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije zaprosita za pripravo mnenja o naslednjem dokumentu:

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi

COM(2010)490 konč.

Strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 15. decembra 2010.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 468. plenarnem zasedanju 19. in 20. januarja 2011 (seja z dne 20. januarja) s 159 glasovi za, 3 glasovi proti in 6 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepne ugotovitve

1.1 EESO podpira pobudo Evropske komisije o drugi spremembi Direktive 2001/112/ES, da se jo prilagodi splošnemu standardu Codex Alimentarius za sadne sokove in nektarje. Vseeno pa se ta proces prilagajanja ne bi smel omejiti zgolj na nekatere zelo specifične elemente direktive, temveč bi se moral na splošno uporabljati za vse točke navedene zakonodaje Skupnosti.

1.2 Prepoved dodajanja sladkorja sadnim sokovom je ustrezen ukrep za preprečevanje debelosti. Vendar pa se EESO ne strinja z dodatno obveznostjo označevanja sadnih nektarjev, da so sladkani, saj bi lahko takšen ukrep zavajal potrošnika, pomenil očitno diskriminacijo drugih proizvodov, prav tako pa ni vključen v Codex Alimentarius.

1.3 EESO obžaluje, da seznam dovoljenih sestavin iz predloga direktive ne vsebuje možnosti dodajanja do 10 % soka mandarine pomarančnemu soku. Na podlagi standarda Codex Alimentarius, s katerim naj bi bila usklajena direktiva, je ta tehnika, ki se običajno uporablja na mednarodni ravni, dovoljena, zato bi jo bilo treba vključiti v besedilo direktive.

1.4 V drugem odstavku Priloge II bi morala biti izrecno navedena možnost, da se sadje za pripravo sadnih sokov in sadnih kaš po obiranju lahko obdelata.

1.5 EESO izraža zadovoljstvo, da je bil paradižnik vključen na seznam sadja za proizvodnjo sadnih sokov.

1.6 EESO izraža zadovoljstvo, da se je ohranilo dvojno razvrščanje/poimenovanje, ki razlikuje med sadnimi sokovi (pridob-

ljenimi neposredno s stiskanjem ali iztiskanjem sadeža) in sadnimi sokovi iz koncentrata (pridobljenimi z dodajanjem vode sadnim koncentratom). To razlikovanje omogoča, da so potrošniki ustrezno obveščeni. Pomembno je, da se ohrani to dvojno razlikovanje in da se v nobenem primeru ne uvajajo odtentki, ki bi lahko razširili tolmačenje te dvojne opredelitve.

1.7 EESO pozdravlja dejstvo, da predlog Evropske komisije predvideva možnost povrnitve arom sadnim sokovom iz koncentrata.

2. Ozadje in povzetek predloga Komisije

2.1 Evropska komisija predlaga drugo spremembo Direktive Sveta 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi. V tej direktivi, ki se spreminja, so določene tehnične določbe o sestavi, poimenovanju, proizvodnih specifikacijah in označevanju zadevnih proizvodov.

2.2 Direktiva 2001/112 je bila prvič spremenjena z Direktivo 2009/106/ES. Namen te tehnične spremembe je bil prilagoditi zakonodajo Skupnosti splošnemu standardu Codex Alimentarius za sadne sokove in nektarje (STAN 247-2005, ki določa dejavnike kakovosti in zahteve glede označevanja za sadne sokove in podobne proizvode) in kodeksu ravnanja AIJN (Evropsko združenje za sadne sokove). Uvedene spremembe zadevajo predvsem uvedbo najmanjših vrednosti Brix za 18 rekonstruiranih sadnih sokov in rekonstruiranih sadnih kaš ter določitev prodajnih imen, ki se uporabijo za sadne sokove iz koncentrata. Rok za prenos te direktive je 1. januar 2011.

2.3 Predlog direktive Parlamenta in Sveta (COM(2010) 490), ki je predmet tega mnenja, pomeni drugo izrazito tehnično spremembo, ki enako kot prva sprememba temelji na vključitvi vrste določb iz standarda Codex Alimentarius, v skladu s kodeksom ravnanja AIJN. Najpomembnejše značilnosti tega predloga direktive so:

- odstranitev sladkorja s seznama dovoljenih sestavin za sadne sokove. Nektarji in posebni proizvodi iz Priloge III so lahko sladkani z dodatkom sladkorja ali meda. Prodajno ime mora vsebovati navedbo „sladkan“ ali „z dodatkom sladkorja“, ki ji sledi navedba največje količine dodanega sladkorja;
- poenostavitev določb o povrnitvi arome in okusa;
- vključitev paradižnika na seznam sadja, ki se uporabi za proizvodnjo sadnih sokov.

2.4 Predlagana direktiva bo upoštevala redni zakonodajni postopek iz Pogodbe o delovanju Evropske unije. Države članice bodo imele po začetku veljavnosti direktive na voljo 18 mesecev za prenos direktive v nacionalno zakonodajo.

3. Ugotovitve

3.1 Predlog direktive, ki je predmet tega mnenja, v glavnem temelji na potrebi po prilagoditvi zakonodaje Skupnosti mednarodni zakonodaji, natančneje standardu Codex Alimentarius za sadne sokove in kaše. Zato Komisija v predlaganih spremembah ne bi smela odstopati od nekaterih mednarodno sprejetih določb Codex Alimentarius. Prav tako bi bilo primerno, da se uvedejo nove določbe v skladu z besedilom Codex Alimentarius.

3.2 Ena najpomembnejših sprememb, ki jo vsebuje predlog direktive, temelji na prepovedi dodajanja sladkorja sadnim sokovom ter na obveznosti, da se pri nektarjih ta dodani sladkor navede v prodajnem imenu. Prepoved, ki jo uvaja Kom-

sija, je jasno upravičena z vidika evropske strategije za preprečevanje debelosti. Vendar pa predlog, kar zadeva nektarje, odstopa od določb Codex Alimentarius, je v primerjavi z drugimi proizvodi (brezalkoholne pijače) brez primere, ni skladen s horizontalno ureditvijo označevanja ter se zdi nepotreben z vidika dejstva, da je v sami opredelitvi nektarjev že navedena vsebnost sladkorja.

3.3 Predlog Komisije ne vključuje možnosti dodajanja soka mandarine pomarančnemu soku, ne da bi bilo treba proizvod označiti kot mešanico sokov. Kljub temu standard Codex Alimentarius (STAN 45-1981) omogoča dodatek do 10 % in dejansko ta postopek pogosto uporabljajo glavne države proizvajalke na mednarodni ravni, kot so Brazilija in Združene države Amerike. Z vidika globalizacije trgov so zaradi zahtev iz Direktive 2001/112/ES evropski proizvajalci agrumov in njihove zadrage v slabšem konkurenčnem položaju v primerjavi s tretjimi državami. EESO meni, da je treba uskladiti evropsko poimenovanje „pomarančni sok“ z mednarodnim standardom Codex Alimentarius, ter se zato zavzema, da bi se sok mandarine do 10 % vključil kot dovoljena sestavina pomarančnega soka. Dodajanje soka mandarine pomarančnemu soku je upravičeno zaradi botanične podobnosti obeh vrst agrumov kot tudi zaradi njunih podobnih organoleptičnih značilnosti. Dejansko je z analitičnega vidika sprememba kakovosti zaradi tega dodatka neprepoznavna.

3.4 V opredelitev sadja v točki 1 Priloge II (Definicije surovin) je treba za sadje, ki je namenjeno predelavi, jasno vključiti obdelavo po obiranju.

3.5 EESO podpira vključitev paradižnika na seznam sadja, namenjenega proizvodnji sadnih sokov, ter pozdravlja ohranitev dvojnega prodajnega imena za sadne sokove in sadne sokove iz koncentrata, kar bo zagotovilo pravilno obveščeno potrošnika, ter možnost, da se povrne aroma sadnim sokovom iz koncentrata.

V Bruslju, 20. januarja 2011

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON